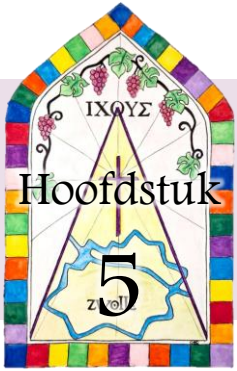

**Vrij en
Verbonden**

Vrij en verbonden

In dit hoofdstuk de weergave van de themadienst van zondag 9 juni 2024, een dienst in het kader van het kroonjuweel "Vrij en verbonden".

In een publicatie van de Bond staat over dit kroonjuweel: *Als plaatselijke gemeenten zijn we zelfstandig, autonoom. Maar als gemeenten bij elkaar leren we van elkaar, we doen als gemeenten in de Bond VEG dingen samen: zaken als zending en diaconaat, scholing, toerusting en de zorg voor voorgangers. Want we zijn wel op onszelf, maar we doen het niet in ons eentje.*

In dit hoofdstuk treft u aan:

- **De volledige orde van dienst**
- **De tekst van de verkondiging**
- **Enkele gesprekspunten n.a.v. dit kroonjuweel**

De volledige orde van dienst

Thema: Vrij en verbonden

Inleidende muziek

Voorafgaand aan de dienst zingt fam. René Kolsters voor ons:

- *Jezus, hoop van de volken*
- *Liefde, blijdschap, vrede*

De kerkenraad heet ons welkom en geeft de mededelingen door

Het dienstdoend kerkenraadslid overhandigt de Bijbel aan de voorganger

Staande zingen we: *Vul dit huis met uw glorie – Opwekking 815*

Ontsteken van de Paaskaars

Moment van stilte

Votum en Groet – *Sela*

Aanvangswoorden: **Matteus 18 vers 20**

Samen zingen: *Jezus roept hier mensen samen - NLB 975, couplet 1, 2 en 4*

Gebed

Moment met de kinderen

Lied met de kinderen: *Samen – Elly en Rikkert*

De kinderen gaan naar de nevendienst en nemen het licht mee

Fam. René Kolsters zingt twee liederen voor ons:

- *Als je geen liefde hebt voor elkaar*
- *Ik wandel in het licht met Jezus*

We lezen uit de Bijbel:

- **Filippenzen 2 vers 1 t/m 11**
- **1 Petrus 2 vers 4 t/m 10**

Samen zingen: *De ware kerk des Heren – NLB 968, couplet 1, 2 en 5*

Verkondiging: **Vrij en verbonden**

In antwoord op de verkondiging zingen we: *Familie – Opwekking 767*

Fam. René Kolsters zingt een lied voor ons: *De rivier*

Dankgebed en voorbeden

Aandacht voor de collecten

Staande zingen we ons slotlied: *Samen in de naam van Jezus – Opwekking 167, couplet 1 t/m 3*

Zegen

Samen zingen: *Nu wij uiteengaan - NLB 423, couplet 1 t/m 3*

De voorganger overhandigt de Bijbel aan het dienstdoend kerkenraadslid

Fam. René Kolsters zingt voor ons: *De zegen van God*

De tekst van de verkondiging

Als Vrije Evangelische Gemeenten kennen we wel predikanten, maar een domineeskerk willen we absoluut niet zijn. Maar wanneer je als voorganger geen predikant bent, je geen dominee wordt genoemd omdat je geen universitaire opleiding hebt gevolgd, wie ben je dan wel? Voor die optie, een voorganger die een Hbo-opleiding heeft gevolgd is binnen onze Bond een bijzondere term bedacht: zij zijn "gemeentelijk werker". Een aanduiding die voor nogal wisselende reacties zorgt. Een collega-voorganger die als gemeentelijk werker in een gemeente werkzaam was zei eens: "bij de term gemeentelijk werker denk ik in de eerste plaats aan iemand die bij de gemeentelijke plantsoendienst werkzaam is." Nu is er met iemand die dat werk doet niets mis, integendeel. En je zou zelfs allerlei associaties kunnen bedenken bij het Bijbelse beeld van de werkers in de wijngaard of bij het beeld van de gemeente als een tuin waarin de hovenier zijn werk doet. Maar toch.....

Momenteel is binnen de Bond een discussie gaande over een andere term voor Hbo-voorgangers. Daarbij werd al snel de term: "kerkelijk werker" genoemd, een term die in meerdere andere kerkverbanden gebruikt wordt. Maar die keuze is nog geen gelopen race! Immers, in het verleden is juist heel bewust niet voor deze term gekozen. De vrij evangelischen wilden namelijk één ding juist niet toen ze in de 19e eeuw de hervormde kerk verlieten. Zij wilden geen nieuw kerkverband stichten, geen instituut worden dat "van bovenaf" landelijk zou worden aangestuurd zoals dat in de toenmalige Hervormde kerk het geval was en ook in andere, nieuwe kerkverbanden gebeurde. Heel bewust kozen de Vrije Evangelische Gemeenten ervoor om een kring van verbonden, vrije gemeenten te zijn. Vandaar dit kroonjuweel: vrij en verbonden. Een kroonjuweel wat veelzeggend is als het gaat om de visie op de gemeente. De gemeente, het lichaam van Christus manifesteert zich in de plaatselijke gemeente en niet in een landelijk instituut. Hier, in deze dienst, op deze zondagmorgen, daar (zo begonnen we de dienst vanmorgen) waar twee of drie in de naam van de Heer bij elkaar zijn (Matteus 18 vers 20), daar waar de Paaskaars ontstoken is, daar is de Heer in ons midden is, daar is de gemeente van Jezus Christus.

Een prachtige gedachte die je ook steeds terugvindt in het Nieuwe Testament. Daar zie je dat de gemeente zich ontwikkelt en vorm krijgt in haar eigen concrete context. Factoren als samenstelling van de gemeente, de eigen situatie, de plaatselijke cultuur/sfeer, al die factoren zijn medebepalend voor hoe de gemeente als lichaam van Christus vorm krijgt. Die

verscheidenheid aan plaatselijke gemeenten proef je ook in de brieven aan de gemeenten zoals we die in het Nieuwe Testament terugvinden. De gemeente van Corinthe (gemeente in een havenstad) is een heel andere gemeente dan de gemeente van Efeze. En de gemeente in Rome (de toenmalige hoofdstad van het Romeinse wereldrijk) heeft een heel andere dynamiek dan de gemeente in Filippi. In het Nieuwe Testament komen we dus steeds plaatselijke gemeenten tegen die zelfstandig functioneren, elk hun eigen keuzes maken, hun eigen accenten leggen, eigen prioriteiten stellen, en een eigen kleur en gezicht hebben, mede bepaald door hun eigen unieke context en situatie. Als het in de Bijbel gaat over de gemeente gaat, gaat het dus altijd over die specifieke plaatselijke gemeente in relatie tot haar eigen context.

En die afzonderlijke gemeenten zijn tegelijk ook onderling verbonden en hebben onderling contact. Zo lezen we dat sommige brieven aan gemeenten rondzendbrieven zijn die ook in andere gemeenten worden voorgelezen. En in Handelingen 15 wordt verteld over een apostelconvent waar vertegenwoordigers uit verschillende gemeenten elkaar treffen. Maar nergens is sprake van het ontstaan van of het streven naar het ontstaan van een instituut of kerkgenootschap waar al die plaatselijke gemeenten onderdeel van worden en waar centraal, van bovenaf voorschriften of bepalingen worden opgelegd. Integendeel, het gaat in de onderlinge verbondenheid van de gemeenten in het Nieuwe Testament steeds om optimale ruimte voor de eigenheid van elke plaatselijke gemeente. Die Nieuwtestamentische gemeenten zijn dus vrij (zelfstandig) en verbonden.

En dat is precies waar het om gaat in het kroonjuweel wat in deze dienst centraal staat. Zoals het was in de eerste christengemeente in het Nieuwe Testament, zo functioneert het ook binnen de kring van onze gemeenten. Iedere gemeente is zelfstandig, is vrij (vandaar ook die naam). En in de Bond van de Vrije Evangelische Gemeenten zijn die gemeenten met elkaar verbonden. En zoals in het Nieuwe Testament, zo geldt ook in de Bond dat er nooit sprake kan zijn van gezaghebbende bindende voorschriften die de zelfstandigheid van de plaatselijke gemeente beperken. De Bond wil geen voorschrijvend instituut zijn, de Vrije Evangelische Gemeenten zijn niet verenigd in een kerkgenootschap wat van bovenaf wordt geleid door een synodaal gezaghebbend instituut, maar zijn als plaatselijke gemeenten verbonden in een Bond van zelfstandige gemeenten.

En die twee kanten (vrij en verbonden) bieden unieke kansen.

Doordat de zelfstandigheid van elke plaatselijke gemeente ten volle wordt erkend, gestimuleerd, ruimte krijgt en op geen enkele manier wordt beperkt “van bovenaf”, is er alle ruimte voor elke plaatselijke gemeente om zich te ontwikkelen vanuit de eigen context. Dat leidt tot een grote verscheidenheid en die zie je dan ook in de kring van verbonden gemeenten terug. Zwolle doet het heel anders dan Elburg. Nieuwvliet legt andere accenten dan Burgum. En Harkema maakt andere keuzes dan Dordrecht. De eigenheid van elke plaatselijke gemeente, en daarmee de verscheidenheid binnen de kring van gemeenten in de Bond wordt

door allerlei factoren bepaald: geografisch (Friesland is anders dan Zeeland), samenstelling van de gemeente (grootte, leeftijdsopbouw, opleidingsniveau), dorp of stad, eigen gemeentetraditie, ligging/uitstraling van het kerkgebouw, de cultuur van de (directe omgeving), de kerkelijke kaart van het dorp of de stad (enige geloofsgemeenschap of zijn er ook andere en zo ja welke). Deze (en ook andere) factoren leiden tot verschillende keuzes. Verschillende keuzes in aanpak, in methodiek, maar ook verschillende accenten in wat je gelooft, en hoe je dat geloof beleeft en belijdt. Die verschillende keuzes kom je ook tegen in de kring van Vrije Gemeenten, bijvoorbeeld in de verschillende dooppraktijken binnen gemeenten, in verschillende keuzes t.a.v. ethische kwesties, en ook in de liturgie van de diensten, in liedrepertoire en opzet/inrichting van de diensten.

En die keuzes die voortkomen uit de eigen context en daarmee dus ook uit de eigen identiteit van de gemeente zijn ook weer medebepalend voor hoe de samenstelling van de gemeente zich ontwikkelt. De keuzes die we maken in hoe we gemeente zijn trekken bepaalde categorieën of doelgroepen aan omdat die zich daarbij thuis voelen, maar anderen voelen zich daarbij juist minder of helemaal niet thuis. En zo vormt zich die veelkleurige bonte kring van gemeenten die elk vanuit hun plaatselijke zelfstandigheid kleur, vorm en inhoud geven aan de gemeente in de eigen unieke plaatselijke situatie en die elkaar treffen in een Bond waar ruimte voor die verscheidenheid een bewuste en principiële keuze is.

De kerngedachte achter dit kroonjuweel (de kring van gemeente wordt niet van bovenaf centraal voorschrijvend bestuurd en geleid) vinden we ook terug in hoe het er in de plaatselijke gemeente aan toegaat. Onze vrije gemeenten zijn congregationalistisch. Dat begrip laat niet alleen zien hoe het binnen de Bond gaat, (elke congregatio, elke gemeente is zelfstandig) maar ook hoe het binnen elke plaatselijke gemeente gaat. Binnen een vrije gemeente wordt niet van bovenaf centraal, voorschrijvend bestuurd. De kerkenraad geeft leiding aan de gemeente, niet zelfstandig of als "hoogste orgaan" maar doet dat namens en in opdracht van de ledenvergadering. In sommige kerkgenootschappen heeft de kerkenraad de bevoegdheid om, signalen vanuit de leden gehoord hebbende toch een andere weg in te slaan of een ander besluit te nemen. "De kerkenraad heeft, na kennisgenomen te hebben van de inbreng van de ledenvergadering besloten om" en dan kan het zijn dat er een ander besluit komt of een andere weg wordt ingeslagen dan vanuit de leden is aangereikt. Dat kan in een congregationalistische gemeente niet. Een kerkenraad mag met voorstellen komen, die onderbouwen, leden proberen te overtuigen van hun voorstel of idee, maar uiteindelijk neemt de ledenvergadering een besluit en heeft de kerkenraad dat besluit uit te voeren, ook als dat anders is dan zij hadden gehoopt of voorgesteld. En zoals binnen de Bond door de congregationalistische aanpak alle ruimte is voor de verscheidenheid aan gemeenten en daarmee aan de eigenheid van elke gemeente geen beperkingen worden opgelegd, zo is er ook binnen elke plaatselijke gemeente alle ruimte voor de verscheidenheid onder de leden en daarmee dus voor de eigenheid van ieder. Zo krijgt de eigen identiteit van de gemeente gestalte. Dat is geen document door een kerkenraad opgesteld en in een bureaula of

archieffkast opgeborgen; nee, de identiteit van de gemeente zijn we met elkaar als leden. Ieder draagt in zijn of haar eigenheid iets bij aan die identiteit en daarvoor biedt juist de congregationalistische aanpak alle ruimte.

Maar daarmee is als het gaat om de identiteit van de gemeente niet alles gezegd. Want de gemeente is niet de gemeente van alle leden, de gemeente is vooral en allereerst gemeente van de Heer, gemeente van Jezus Christus. En dat zegt veel over het DNA en over de kleur van de gemeente, dat geeft richting aan keuzes die we maken, het geluid dat we laten horen en het beeld dat we uitstralen. In die zin is er dus zeker wel sprake van een "van Bovenaf". De gemeente wordt geleid vanuit de hemel, door Jezus die de koning van de kerk is.

Als het hierover gaat is Filippenzen 2 (het gedeelte dat we lazen) heel sprekend, Kernwoord in dat gedeelte, eigenlijk in de hele brief en dus ook in elke (plaatselijke) gemeente is het woord eensgezindheid. Dat is zou je kunnen zeggen het geheim van de gemeente en van de identiteit van de gemeente. Dat ze één is van gezindheid. En dat de gemeente, zegt vers 5, de gezindheid van Jezus heeft. Hij vernederde zichzelf, Hij gaf zichzelf voor de ander, Hij was de grote dienaar. Om die gezindheid gaat het, zegt Paulus. En die bepaalt wie/hoe/wat we (als) gemeente zijn. Op die gezindheid mogen we elkaar aanspreken. Want als die gezindheid er niet meer is, als we niet meer zijn dan de optelsom van wat ieder van ons inbrengt, dan is het hart uit de gemeente weg, dan zijn we eigenlijk geen gemeente meer. Die gezindheid van Jezus is het speelveld waarbinnen ruimte is voor veel, voor de inbreng van ieder. Vers 3 en 4 schetsen die ruimte voor een ieder en hoe we die ruimte aan elkaar geven en die elkaar royaal en ruimhartig gunnen. Maar dat betekent dus niet dat er ruimte is voor alles wat iedereen inbrengt. In de ruimte voor ieder is er altijd weer het kader van de eensgezindheid, dat ene doel en dat ene streven. En dus vragen we elke keer aan elkaar of en hoe de ruimte voor ieder en de inbreng van ieder bijdraagt aan het samen gestalte geven aan die ene gezindheid van Jezus. Een boeiende zoektocht en een blijvend proces wat we met elkaar aangaan, als gemeenteleden staande in het algemeen priesterschap van alle gelovigen. En in die zoektocht zijn er binnen de gemeente wat Paulus ergens anders noemt de bijzondere ambten, bedoeld om "de heiligen (gelovigen) toe te rusten tot dienstbetoon". Anders gezegd: die bijzondere ambten helpen de gelovigen om te ontdekken hoe zij vanuit hun eigenheid op het speelveld van de gezindheid van Jezus kunnen dienen in het ambt van alle gelovigen.

Vrij en verbonden.

Tot nu toe ging het vooral over dat eerste woord: "vrij." Gemeenten die niet belemmerd worden door kerkverbanden met centrale regels en voorschriften maar die in alle vrijheid vanuit hun eigenheid en in relatie tot hun context ruimte krijgen om gestalte te geven aan hoe ze gemeente willen zijn. En het ging over ruimte voor de bijdrage voor ieder gemeentelid binnen de eigen gemeente, vanuit ieders eigenheid waardoor die gemeente wordt tot een bonte en veelkleurige stoet van gelovigen die met elkaar gestalte geven aan die gezindheid van Jezus.

En tegelijk is er ook dat ander woord in ons kroonjuweel: “verbonden”. Of om het wat concreter te zeggen: er is meer dan alleen maar de VEG Zwolle. In de plaatselijke gemeente en haar eigenheid klopt het hart van de gemeente, zo zagen we. Maar tegelijk zijn we altijd ook deel van een groter geheel. We zijn samen kerk: samen met andere gemeenten die verbonden zijn in onze Bond, samen met andere geloofsgemeenschappen in onze stad, in ons land en uiteindelijk zijn we deel van de wereldwijde en eeuwenoude beweging van het evangelie die kerk heet. Als VEG Zwolle zijn we dus één van meerdere. In dit kroonjuweel gaat het vooral om de onderlinge verbondenheid binnen de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten. De manier waarop we in de Bond verbonden zijn komt sprekend naar voren in het logo van de Bond: Het woord Ichtus staat in het hart van het logo: in Hem, (Jezus Christus, Zoon van God, Redder) zijn we met elkaar verbonden. En daarnaast twee tekstverwijzingen: we zijn verbonden als kring van verschillende gemeenten (de 7 gemeenten in Openbaring 2 en 3) en we zijn verbonden vanuit de gedachte van Galaten 5: vrijgemaakt door Christus laten we ons geen enkel ander (ook geen enkel kerkelijk) juk opleggen.

Die manier van verbonden zijn wordt sprekend verbeeld in 1 Petrus 2, het gedeelte wat we lazen. Het beeld van een geestelijk huis, gebouwd met levende stenen. Als Vrije Evangelische Gemeenten binnen de Bond zijn we ook een huis van geloof zou je kunnen zeggen. En elke gemeente is een steen in dat huis. Van de stenen die gebruikt worden om een huis te bouwen kun je in elk geval drie dingen zeggen: alle stenen zijn anders, alle stenen hebben bepaalde overeenkomsten en alle stenen zijn nodig voor de bouw van het huis. Een prachtig beeld natuurlijk, voor elke plaatselijke gemeente (binnen de gemeente is iedereen anders, hebben we allemaal bepaalde overeenkomsten en zijn we allemaal nodig), maar ook (en daar gaat het in dit kroonjuweel vooral om) een prachtig beeld voor hoe we als gemeenten binnen de Bond met elkaar verbonden zijn. Als stenen: allemaal verschillend, allemaal hebben we overeenkomsten en ook: allemaal zijn we nodig voor dat huis van geloof. Want samen kun je meer dan alleen. Binnen de Bond doen we met elkaar dingen die we alleen niet zouden kunnen realiseren. Te denken valt bijvoorbeeld aan zending, toerusting en jeugdwerk. Maar ook in andere opzichten geldt dat we samen meer kunnen dan alleen. In de geschiedenis van onze gemeente is dat ook op een bijzondere manier gebleken: in de kleinschaligheid binnen onze gemeente in 2005 waarin we verder wilden maar dat alleen niet konden waren er andere “stenen” in het huis, andere gemeenten binnen de Bond die deden wat we in Zwolle toen alleen niet meer konden. Die andere gemeenten waren dienstbaar aan ons en hielpen zo plaatselijke gemeente te worden in de context van Zwolle en van Dieze. Wat een zegen om als vrije gemeenten verbonden te zijn met andere gemeenten die er zo voor elkaar willen zijn.

Vrij en verbonden.

Dat kroonjuweel stond vanmorgen centraal. Als vrije gemeenten met elkaar verbonden zijn en elkaar vasthouden in alle verscheidenheid. Dat is een spannend avontuur. Binnen één gemeente vaak al, laat staan in een grotere kring van vrije en verbonden gemeenten. “Willen we als gemeente horen bij een kring van gemeenten waarin ruimte is voor iets waarvoor in

onze gemeente geen ruimte is?” Of omgekeerd: “willen we als gemeente horen bij een kring van gemeenten waarin geen ruimte is voor is wat in onze gemeente onopgeefbaar is?”

Verbonden zijn als vrije gemeenten betekent: als gemeenten in die verscheidenheid met elkaar in gesprek gaan en in gesprek blijven. Niet om tot een eensluidende keuze te komen, maar om met elkaar te delen en van elkaar te ontdekken hoe je vanuit de verbondenheid met Jezus (het woord wat centraal staat in ons logo) tot bepaalde keuzes komt of bepaalde keuzes niet maakt.

En ...laten we als verbonden gemeenten vooral niet vergeten ons te richten op dat grote doel: het verkondigen van de grote daden van die God die ons uit de duisternis heeft geroepen tot zijn wonderbaarlijke licht. (1 Petrus 2 vers 9). Om die hoge roeping gestalte te geven kunnen we elkaar niet missen maar hebben we elkaar nodig, juist in alle verscheidenheid die eigen is aan wie we mogen zijn.

Amen.

Gesprekspunten

n.a.v. dit Kroonjuweel

1. Reageer eens op de gedachte dat de gemeente van de Heer primair vorm krijgt niet in de groter in grotere landelijke kerkgenootschappen maar in de plaatselijke gemeente: waar twee of drie samen zijn in de naam van de Heer, daar is de gemeente.
2. Herken je de overeenkomst in de manier waarop gemeenten in het Nieuwe Testament vorm krijgt en hoe dat binnen de kring van onze (vrije) gemeenten gaat? Praat er eens over door: waar zie je die overeenkomsten en hoe “waardeer” je dat?
3. Het gegeven van vrije gemeenten biedt optimale ruimte voor iedere gemeente om zich te ontwikkelen vanuit de eigen context en situatie.
 - A. Vind je dat een positief gegeven?
 - B. Zie je daarin ook valkuilen? Welke bijvoorbeeld?
 - C. Noem voorbeelden dat onze gemeente zich ontwikkelt in relatie tot de eigen context en situatie. Hoe zie je dat terug in wie/hoe/wat we als gemeente zijn? Zie je als het hierom gaat ook verbetermogelijkheden?
4. Het vrije, congregationalistische gemeentemodel biedt ook binnen de gemeente alle ruimte voor eigenheid en inbreng van ieder gemeentelid.
 - A. Ervaar je dat die ruimte er binnen onze gemeente in voldoende mate is? Voor elkaar en ook voor jou?
 - B. Welke kansen biedt dat? En zie je ook valkuilen?

5. In Filippensen 2 wordt het begrip eensgezindheid (de gezindheid van Jezus) genoemd als verbindend kader waarbinnen de vrije gemeenten ruimte hebben om te bewegen.
 - A. Praat eens door over dat begrip.
 - B. Hoe kunnen we in een cultuur waarin alle ruimte is voor eigenheid en inbreng van ieder elkaar op een goede manier aanspreken op een verbindend kader zoals (bijvoorbeeld) eensgezindheid?

6. Praat eens door over het logo van onze Bond en hoe we van daaruit met elkaar verbonden zijn:
 - A. Jezus Christus als middelpunt
 - B. Verbonden in verscheidenheid (de zeven gemeenten van Openbaring 2 en 3).
 - C. Verbonden in de vrijheid die er in Christus is zonder welk (kerkelijk) juk dan ook. Ervaar je die verbondenheid met andere gemeenten(binnen de Bond)? Hoe? En waardoor (soms) niet? Kan het anders/beter en wat is daarvoor nodig?

7. Hoe blijven we als gemeenten “vrij en verbonden”? Anders gezegd: hoe houden we elkaar in alle verscheidenheid vast? Is dat voor jou belangrijk? En wanneer is het moment gekomen om dat niet meer te (kunnen) doen?

Dit is deel 5 van 5 brochures die gaan over de kroonjuwelen. Deze brochure wordt aangeboden door :

**Vrije
Evangelische
Gemeente**
Zwolle